

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Ціна примірника 3 Мк.
чвертьрічна передплата
з пересилкою 36 Мк.

Виходить що тижня
під неділю
Адреса Редакції і Адміністрації:
Перемишль
вул. Костюшки ч. 3.

політично-економічний орган.

Аптика під „Звіздою“
— ЙОСИФА МАШЕВСЬКОГО —

управитель
магістер **Кароль Візель**
— вул. Францішканська ч. 24. —

поручає всі артикули, входячі в круг
аптики. При аптиці ДРОГЕРІЯ.
□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Нарід а провідники.

Звичайно так буває, що зовойовник якогось краю старається зразу приборкати населення „огнем і мечем“. Але з часом це йому сприкритися, або сили не стає на таку безвпинну боротьбу. Тоді намагається він всякими способами порозумітися якось з місцевим населенням; як не вдалося бути львом, то старається бути лисом.

Цих, старих як світ, способів хочуть також спрйбувати Поляки супроти нашого народу. Коли побачили, що Домбе, Берестя, Вадовичі, Стшалкова, Вісніч та інші „купелеві місця“ не вилічують радикально Українців, беруться на інший спосіб. Досі промовляли Українцям — так би сказати — до скіри, а тепер йдуть приступом до наших сердець. Так бачите є нераз в родині: дитина провиниться, батько посварить, а то й вдарить, а на кінець виступає мати. Пригорне дитинку, поцілує й словами промовляє: „Та я тебе так люблю, яби для тебе неба прихилила, а ти не хочеш слухати“. Ну й самі знаєте, що дитині миліші слова матери як татів бук, і нераз вона дещо зробить вже для самих слів.

Ба, але як Полякам, котрі все ще таки держать в руці бук, удавати рівночасно добру маму? До того ще ця українська дитинка, хотя її в тім били, тямить, що єї мама є деінде і вмє її відріжнити від лютої мачохи. Та недивлячись на це, Поляки не зражуютьс я числять на це, що всюди, отже й між Українцями, найдуться слабодухи або й нікчемники, що виречуться рідної Мами. Найтяжше зробити початок і найти кілька одиниць, а вони вже дальше будуть ширити отрую.

Полякам найважніше дістатися до серця нашого селянства, вже хочби тому, що селянство ізза своєї чисельности є головною підставою й основою нашого народу. Тому Поляки булиб дуже раді, як би мали вплив на наше селянство, а ще більше тішилибися, якби наше селянство стратило довірре до своєї інтелігенції. В газетці „Пробій“, що її Поляки видавали по українськи для наших селян, не було й одного числа, де би всіх наших інтелігентів та провідників народу не представляли як зрадників та шкідників для селянської справи. І тепер ходять слухи, що незадовго появиться нова „українська“ газета за польськї гроші, якої завданням буде ширити між народом недовірре до своєї інтелігенції та поріжнити їх зі собою.

Від якогось часу в польських газетах бачимо статі й дописи, які займаються відносинами нашого народу до нашої інтелігенції. Найбільше соковитою є стаття в „Wiek-u Now-im“ ч. 5819. під заг. „Inteligencya huska a lud“. Єї автор виводить, що по невдачній для нас польсько-українській війні у Східній-Галичині весь український „lud“ відвернувся від своєї інтелігенції, бо вона завела його на дїй, попросту обдурила його. Автор каже, що наш селянин не розуміє, що таке Україна, не бажає її, лише хотів землі та панських маєтків. Коли прийшла страшна катастрофа враз зі своїми наслідками то селянин розча-

рувався. Провідники втікли, а нарід полишили на ше гіршу недолу, на знущанне права „vae victis“! (горе побідженим!)

Дальше твердить „Wiek powu“, що український „lud“ не хоче піддержувати українських часописів, що не дає складок на загально-народні потреби, словом, що мости, які були між українського інтелігенцією а селянством, згоріли, так що Полякам вистарчить отворити свої рамена, а блудний син (себто українське селянство) кинеться в них з радістю.

Але сам автор бачить, що переборщив, тож змінє свої погляди остілько, що „rzad polski“ повинен ще zapewнити всякі dobrodziejstwa, а голі напевно здобуде серце „chlora guskiego“.

Прочитавши сю статтю нагадали ми собі народню приповідку: „Гарно кум говорить, але кривий писок має“. Ми не хочемо виказувати авторови, в чім він помиляється й говорить свідому неправді, бо він це сам добре знає, тай пан прокуратор не далиби нам свобідно поговорити з паном від „Wiek-u“. Але хочемо поговорити з нашими селянами на тему відносин інтелігенції до народу. Ми певні, що наше свідоме селянство розуміє, що наша інтелігенція є його природним провідником. Бо ця інтелігенція, вийшовши з народу, не може йти проти народніх інтересів; вона кість від кости і кров від крові нашого селянства. Перед війною давала вона свого працю в політичних, просвітних та економічних інституціях для добра цілого народу, а як прийшла війна, то інтелігенція терпіла разом з народом по Талергофах, по Домбях Пйкуличах та Віснічах. Своїми муками та кровю дала доказ, як сильно відчуває свою звязь з народом. Чи може хто забути працю наших жінок в 1918/9, коли то вони несли поміч полоненим та інтернованим? Чи може приємно було їм наражатися на насмішки та глузвання уличної черни? Що більше? Були одиниці, що свій самаританський запал переплатили життем!

Інша річ, ми не закриваємо очей на хиби нашої інтелігенції, але про се може говорити лише наше селянство з інтелігенцією. Ніхто чужий не сміє до цього мішатися! Пан з „Wiek-u“ добре знає, яким всемогучим претентатом є тепер кожний жандарм на селі; знає, що наші читальні завмерли, що люде не можуть сходитися і обговорити свої пекучі справи й потреби. А лише там, в читальнях, в кружках, „Сільського Господаря“ є місце, деби могли поговорити зі собою інтелігент і селянин, порозумітися та створити один, сильний нерозірваний фронт. Тому що цей фронт такий не вигідний для Поляків, то з одного боку утруднюють інтелігентови доступ до села, а з другого стараються поріжнити селянина з інтелігентом та підорвати їх взаємне довірре. Бо Поляки свідомі того, що минувши між наше селянство недовірре до його інтелігенції, та розділивши село від міста, лекше зможуть зробити зі селом все, що схочуть, бо село полищене собі самому, не зможе боронитися.

Нехайже наші селяне добре розважать, „хто їм стриж, а хто кодом в бік“. — З-кий.

Під еучасну хвилю!

(Вступ до реферату гром. Івонни Блажкевич).

Переживаємо часи страшної руйни. Розуміємо її всі, тож злишним ширше говорити про неї. Але взнесімся на хвилю на крилах думки, щоби подивитися на наш знищений край. Гарматний стріл зробив і з наших сіл цминтарище... Із солом'яних наших стріх, наших сподівань і утіх остались попелища.

Куди не глянь і де не стань, так всюди слези. Всюди кров! Там вбили тата, сина, брата, а там забрали мужа знов. По страшних пережиттях, дивні настрої опанували наше громадянство. Одиниці слідять ще нервами перебіг політичних подій. Другі чекають зі стоїчним спокоєм, що нам час принесе. Чекають і нічого не роблять, бо, мовляв, ми в нещевности, тож і дармо зачинати яке діло. Не знати, що ще буде. В тому вижданню, Бог знає-чого, минають місяці і літа і ми навіть не бачимо як що раз більше і більше відстаємо від загального поступу, як земля усувається нам з під ніг. Многі огірчені, що доля не дає нам належних умовин життя, опускають руки і теж, нібито ворогам на злість, занехують роботу. Літа йдуть не вертаються. І занепад зростає.

Люде не знають, що вільно, а що заказане, і часто також саме тому нічо не роблять. І тишина запанувала в нашій країні. Завмерли Читальні, Соколи і Січи, заснув Сільський Господар. Денеде животіє ще якась спілка. Часом прочитаем в часописи про загальні збори якогось економічного товариства, провідчит та вечериці з танцями і на тім кінець. Правда, про вужду вмємо говорити, але всі з осібна говоримо про свої особисті турботи і недостачі. Цукор, опал, мука, отсе найбільше актуальні справи.

Про селянина згадується з зависним коментарем, що він напхав кабзу, про зарібників говориться, що вони самі не знають, чога вимагати і т. п. Про справи загальні тепер загально мовчаться, так якби вони для нас були зовсім байдужні або від нас незалежні.

Многі колишні провідники товариств ані думають про їх віднову, а підійдеш до них з якою ініціативою, так справляють зараз до жіноцтва.

І тому філії „Союза Українок“ в цілому краю повинні ступити в сліди Ф. С. У. в Перемишлі та використивати нагоду до поширення своєї діяльности.

І як що наше жіноцтво зрозуміє вагу хвилі і стане в одну лаву до народної праці, наша народня справа ніяк не може пропасти. Бо яке жіноцтво такий народ.

Польська пісня каже:

Oj nie zginęła nasza ojczyzna,
Kiedy niewiasty to czują,
Bo z ich to pierśi płynię trucizna,
Którą wrogowie się trują.

Про правдивість наведених слів переконало нас недавнє минуле. Польська жінка — виховала свідоме польське покоління, яке зі зрозуміннем боронило історичну Польщу, польська жінка заняла Львів, польська жінка піддержує польського жоввіра в полі, буде польську державність.

КАВАРНЯ „ГРАНД“

— БРАТИВ БОРНШТАЙНІВ —
поручається Шан. Громадянству.Що дня вечером КОНЦЕРТ.
Добірна кава, чай і інші напитки. — — —
Часописи краєві і заграничні.

Революція на Україні.

На Україні мав доконатися переворот. До теперішнього головного атамана Петлюру скинено з уряду, а головним атаманом проголошено генерала Омеляновича-Павленка, котрий, як кружляє несправдана вістка, стоїть в зносинах з гетьманом Скоропадським.

Така вістка надійшла з Відня і колиб вона була правдива, то не булаб для нас несподіванкою. Огірченне, яке запанувало в широких кругах українського громадянства ізза політики Петлюри і його уряду могло довести лиш до того, що сталось. Петлюра за два літа свого отамановання окружив себе такими дорадниками, котрі довели українську політику до банкруцтва. Ніхто ніколи не закидав Петлюрі браку любови до свого народу. Ні! Симон Петлюра щиро бажав добра Україні і не встрашимо держав прапор державної незалежності України. Але труднощі, які стрічала незалежність України були так великі, що Петлюра не в силі їх був побороти. Можливо, що бракувало йому політичного вишколення, бракувало йому мабуть вмілости добре орієнтуватись і добирати собі людей таких, якіб справді щиро служили українській незалежності та мали той організаторський талант, який потрібний при будові великої держави на землях, через котрі перейшла буря революції. Петлюра, в хвилі свого виступу, був приклонником політики демагогії; він думав, що державу збудується гарними словами, обіцянками. Була це очевидно політична наївність. Час вилічив Петлюру з цієї наївності, але наслідки такої політики довели до катастрофи. Петлюра став ратуватись і попав в другу крайність—став оруддем чужої політики на Україні. Ціла Петлюрина діяльність за два роки є доказом, що роля, яку він собі вибрав при будівництві української держави була під кожним оглядом за тяжка для него.

Годі тепер щось певного сказати про політику Петлюриноного наслідника генерала Павленка, та про те, що він піддався під розкази Скоропадського. Щоб висловитись в тім напрямі, треба мати провірені вістки. Та якби воно й не було, то бажанням цілого українського народу є, щоб на Україні настала сильна влада, якаб завела в першій лінії порядок, доконала земельної реформи і старалось зробити все, що потреба для незалежності і соборности українських земель.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Союз (Ліга) Народів розпочинає свої наради д. 14. падолиста Женеви. Предметом наради буде між іншими справа плебісциту в Вильні. Також справа Гданська буде тут вирішена, о скільки до того часу Поляки не підпишуть трактату, який уложила Найвища Рада. В останніх часах в Польщі таки наступило отверезіння в справі Гданська і як донесли часописи, рада міністрів польської республіки дала наказ польським делегатам підписати польсько-гданський трактат.

Цікаве буде рішення Ради Союзу Народів в справі Вильна. Англійські політики обурені дотеперішню політикою Польщі в справі Вильна і треба сподіватись, що Рада Союзу Народів буде старатись, щоб плебісцит на Литві не був комедією, як це заповідають польські часописи. Впливова англійська газета „Manchester Guardian“ в цій справі забрала також голос і настає на те, щоб Союз Народів мав контролю над плебісцитом в Вильні, аби «бандит» Желіговскі не зробив комедії з плебісциту.. (Wiek Nowy).

В Англії страйк углекопів продовжився аж до 5. падолиста. Причини цього в тім, що проект угоди між углекопами а урядом піддано під голосування углекопів. За прийняттям того проекту голосувало 338.045 робіт-

ників, а протів 346.504 робітників. Значить—більшість 8459 голосів висловились за продовжуванням страйку. По такім висліді голосування провідник углекопів Смілліє зачав переговори з приклонниками страйку, щоб вертали до праці. При цих переговорах Смілліє побідив, бо на нараді протівників і приклонників страйку рішено, що до дальшого страйку конечне є рішення двох третин голосуючих і тому страйк, якого домагається більшість 8459 голосів, являється незаконним. Тому визвано робітників до праці. Тепер Льюїс Джордж зі спокійною головою поїде до Женеви, де буде радити Спілка Народів.

Большевики мають багато клопотів у своїй державі: по містах брак живности, опалу і одіння, а село не хоче містам нічо дати. Большевики уживають сили, а село відповідає силою. Зі всіх закутин большевицької держави доносять про повстання: бунтуються селяне на Україні, на Московщині, над Доном, на Кубані і т. д. Ці труднощі большевиків дають привід газетам писати про близький упадок большевизму в Росії. Але це мабуть передчасні ворожки. В Росії вправді кипить, але до упадку большевизму ще далеко. Це видко з побіди, яку віднесли большевики над царським генералом Семеновим на Сибірі, а найновіші часописи доносять про побіду большевицької армії над Вранглем. Большевики, як пишуть газети, заняли Перекоп і мають намір відтяти армію Врангля від Криму та тим самим знищити її. Все промовляє за тим, що Врангля чекає доля Денікіна. Він не хоче до тепер признати незалежності України, хоть Савінков його переконує, що його політика веде в пропасть.

Румуни підписали договір з коаліцією, яка признала румунську анексію Бесарабії і дозволила прилучити цей край до румунської держави. Але ця анексія цілої Бесарабії—це насильство, бо деякі області цього краю мають лиш незначну меншість румунську, а деякі знов заселені виключно українським народом. Тому мають слушність большевики, котрі піднесли протест проти тої анексії і не хотять признати її.

В Ірляндії революція змагається. Получене телеграфічне і телефонічне з ірляндською столицею Дубліном перерване. Горять міста і села, підпалені наїздниками. Англійська поліція шале. Перевела вона ревізію на університеті в Дубліні і арештовала ректора і віцеканцлера університету.

Тимчасом англійський лорди (пани) роблять своє. Вони відкинули законопроект про автономію Ірляндії, котра навіть говорить тепер не хоче про автономію. Треба то піднести, що шляхта всіх країв і народів безмежно дурна. Вона думає, що повздержить весну народів так само, якби хтось хотів задержати лід на ріці в маю і червні. Пропало! Ірляндці не уважаючи на це, мають свій незалежний республіканський уряд, мають свій парламент. мають свою армію. Тайний уряд, тайний парламент тайну армію! ☉ Ірляндці—це не Українці—це народ, що шанує себе. За миску сочевиці Ірляндці не продають батьківщини.

Франція загнувалася на Англию. Причина французького гніву така: Старий Клемансо перепер на мировий конференції, що на випадок, колиб Німеччина не виповнила якогось зобов'язання, яке на неї накладає мировий трактат, то тоді коаліційні держави мають право конфіскувати приватне майно німецьких горожанів. Наслідок цього був такий, що німецькі купці не хотіли торгувати з ніякою коаліційною державою, бо вони знали, що їх маєток в товарах чи в грошах міг бути кождої хвилі сконфіскований. Тому Німці торгували тільки з нейтральними країнами, а особливо з Голяндією. І вийшло таке, що коли Англія чи яка інша коаліційна держава потребувала німецьких товарів, то мусіла їх спровадити не з Німеччини а з Голяндії, яка казала собі заплатити за баришівництво. Але поминувши

це, Англія тратила дуже багато через це, що німецькі купці обминали її. Тому англійський уряд на домаганне англійських купців оповістив, що відтепер приватне майно німецьких горожан, яке находиться в Англії, не вільно конфіскувати. Коли про це довідалась Франція, загнувалася на Англию. Але Льюїс Джордж багато собі з того не робить. Він знає, що Франція є сліпою бабою, яку веде Англія. Сама вона не дасть собі ради і мусить слухати того, що їй розкаже Льюїс Джордж.

Та подія є доказом, що давна коаліція розлазиться, а Англія хоче зближитись до Німеччини. Тому то, як доносять часописи, Англія є за тим, щоб Горішній Шлеск з багатими копальнями вугля лишити при Німеччині. Але щоб Франція і Польща не робили крику, то ходить поголоска, що Льюїс Джордж не є від того, щоб Горішній Шлеск зробити окремою державою в союзі з Німеччиною.

В Америці вибрано нового президента зєдинених держав. Є ним сенатор Гардінг, котрий дістав 6 мільонів голосів більше від свого противника Корка. Кажуть, що до побіди Гардінга причинились жінки.

Гардінг був кандидатом республіканської партії, а його противник Корк кандидував з рани демократичної партії, котрої провідником був дотепер Вільсон. Упадок Вільсонівського кандидата є знаком, що Вільсонова зоря вже зайшла. Були часи, коли здавалось, що Вільсон стане спасителем світа. Він то перший проголосив право самозначення народів і прирік, що це право переведе в життя. Але так не сталось. Вільсон вправді розбив Німеччину та єї союзників і виграв війну, але програв мир. Побідник Вільсон дався дияволу Клемансови звести на манівці і подопстав право народів, яке сам оповістив світови. Тому й ніхто не жалує його, що йде в дубину.

Новий президент зєдинених держав Гардінг є передовсім противником Союзу Народів, бо знає, що це не Союз народів а союз побідників. Він заявив недавно, що Америка вступить до Союзу народів, але лише тоді, коли цей Союз буде справді союзом вольних народів. І має повну слушність Гардінг.

Тому, що Америка є тепер наймогутнішого державою світи і єї голос буде також важкий в кождій політичній квестії, требаб запитати, чи Гардінг буде прихильний Україні. На це питання годі тепер дати повну відповідь. Але з заяви Гардінга і взагалі з заяв членів республіканської партії видко, що вони є противниками польського імперіялізму, і дуже не подобається американському дописувачеві Kuryera Lwowsk-ogo. Це вже є знаком, що Гардінг є противником польської політики супроти України.

В Польщі повтаряються авантури в польському соймі. Вже була і обструкція минулого тижня. Посли кричали, свистали, пчихали і взагалі робили великий галас, щоби унеможливити наради. Маршалок сойму Тромпчинський старався надуті обструкціоністів тим способом, що хотів писати на таблиці свої слова і пробував далі вести наради. Але настало таке пекло в соймі, супроти якого нічим бучі, які мали місце в австрійським парламенті.

До Перемишля приїжджає львівський народний театр „Укр. Бесіди“ і дасть тут 4 вистави в салі Робітничого Дому:

Второк, дня 16. листопада 1920: „Молода Кров“, комедія в 4 діях Вол. Винниченка.

Середа, дня 17. листопада 1920: „Чорна Пантера і Білий Медвідь“, пєся в 4 діях Володимира Винниченка.

Четвер, дня 18. листопада 1920: „Мартин Боруля“, комедія в 5 діях І. Тобілевича (Карпенка-Карого).

П'ятниця, дня 19. листопада 1920: „Невольник“, драматичні картини зі співами в 5 діях М. Кропивницького.

Початок о 7:30 вечером. Саля огріта. Ціни місць від 15-50 марок. — Білети ранше в „Народній Торговлі“

ВСЯЧИНА.

Нинішнє число „Укр. Голосу“ висилаємо всім тим, котрих адреси є знані нашій Адміністрації. Долучуємо також до кожного числа чек і просимо тих, що бажають стати нашими передплатниками, щоб чеком надіслали передплату, яка до кінця року виносить 25 марок. Рівночасно проситься повідомити нас карткою, щоб ми вислали слідуєче число, бо Почтова шадниця переказує нам гріш досить пізно.

Наших передплатників просимо вирівнати передплату до кінця року.

Пам'ятайте про пресовий фонд „Українського Голосу“!

На пресовий фонд „Укр. Голосу“ зложили: В. Сімків Болехів 50 м, о. М. Заворотюк 15 м, о. Стукач 20 м, о. Погорецький Білина 100 м. Редакція дякує за поміч і просить о дальші датки.

Наше громадянство завдячує Товариству „Взаїмна Поміч учительок“, що довелось йому в неділю, дня 7 падолиста пережити справді гарні хвили — хвили в країні діточих мрій. Того дня це рухливе Товариство уладило вечерниці в пам'ять десятилітних роковин смерті великого народного педагога, Бориса Грінченка — і то виключно силами 7—10 літніх дівчаток школи ім. Шашкевича і укр. школи вправ при учит. семінари. Хорові продукції, деклямації і 3 живі образи виповним програму концерту. І подивляти треба було працю гром. М. Савицької, Беркової і Чеховичівної вложену в приготування дітей до продукцій. Особливо звісний фанатик праці — гром. М. Савицька, котра кермувала діточини продукціями, мусіла тут вложити найбільше трудів, щоб „малі громадянки“ пописались як найкраще. І осягнула вповні свого ціль на вдоволення численно зібраного громадянства.

При тій нагоді мусимо порушити пекучу справу для нашого громадянства. Саля „Укр. Інст. для дівчат“ за мала для нашої громади, а саля „Народ. Дому“ винаймлена для кіна. Здається нам що Тов. „Народний Дім“ вже сплатило свої довги, і належалоб тепер салю віддати на ту ціль, на яку вона призначена. Чи й тепер мусить наш театр тинятись по чужих саялах? Чи й тепер мусимо дуситись по маленьких саялах? Наше громадянство домагається, щоб управа „Народ. Дому“ бодай через три дні в тижні застерегла салю для наших товариств. Не треба цілу справу зводити до чисто касового ефекту, бо як вже зазначено, — це не є цілю Тов. „Народний Дім“!

Громадяне, домагайтесь „Українського Голосу“ у всіх публичних льокалях!

ВОШ.

Вош є страшним ворогом людей. Вона і тільки вона розповсюджує страшну пошесть, **ПЛЯМИСТИЙ ТИФ**, який від початку війни у нас не вигасає. Притихає він вправді в літі, але тільки на те, щоби з більшою силою вибухнути в зимі. Це ясне, чому так. Бо в зимі люди тиснуться по хатах і тоді воши легко переносять пошесть.

Боротьба з плямистим тифом — це тепер дуже важне завдання наше, бо, як звісно, ця пошесть пожирає рік-річно десятки тисяч наших людей. А що причиною тифу є вош, тож боротьба з тифом є властиво боротьбою з вошами. Щоби ця боротьба успішно вести, треба пізнати життя вошей і вміти їх нищити.

Вош кормиться людською кровю. Переколює вона шкіру і висисає тільки крові, кілько їй потрібно. Колиж ця комаха знаходиться на чоловіці, що є хорий на плямистий тиф, то ссучи його кров, висисає також тифну заразу, яка кружить в крові. Колиж ця заражена вош дістанеться на другу особу, що стикається з хорим, то вкусивши її заражує її тифом, котрий розвивається в протягу двох тижнів по зараженню.

Розрізняємо кілька родів вошей; різняється вона між собою величиною, виглядом, а також місцем, де живуть. Плямистий тиф переносить вош, яка гніздиться переважно в у-

Загальні збори філії Сбюза Українок в Перемишлі відбулись д. 8. падолиста, під проводом гром. Ціпановської. Як звісно, праця наших жінок припала на найтяжші для нашого народу часи, коли то ми мушину боялись своєї тіни і сиділи в шкаралупці та питались, як той Шкаралупник з „Зеркала“: „Філюнцю, а не йде там поліція, моя душко? Сховай мене під фартушок! — тоді наші жінки двигали на собі весь тягар нашої народної праці. Тому і звіт з діяльності нашої філії Союзу був багатий. І не хвалились жінки! Вони лиш констатували факти і оправдувались, коли що не сталося по їх пляну: або сил не ставало, або обставини не дозволяли.

Здорова еманципація нашого жіноцтва завжди будила серед нашого громадянства радісний відгомін, а коли де-неде стрічалось яке невдоволення, то діялось, це ізза того, що цій еманципації надавали одиниці карикатурну форму; отже була це „заслуга“ одиниць, котрі пустомельством (при роботі їх не було видко!) хотіли цілий жіночий рух в Перемишлі звести на манівці. Але наше свідоме жіноцтво не далось водити за ніс зманірованим, зацофаним одиницям, що мають жаль до світа... тай (ет, вкусимось за язик!). Досить того, що жінки наші увільнились від такого „проводу“ і їх праця і змагання пішли по лінії здорової еманципації і справдішного поступу. Треба було бути на загальних зборах і бачити наші жінки, треба було почути слова, які падали з уст таких щирих робітниць як Савицькі, Кульчицькі, Ціпановські і т. д. щоби зрозуміти, що наше жіноцтво — це ідеал жіноцтва.

На збори філії С. У. прибула до Перемишля делегатка головного відділу Союзу Українок, гром. Іванна Блажкевич, учителька зі Станіславова. Казав колись Франко, що Леся Українка — це одинокий мушину в укр. літературі. Не згіршимо супроти гром. Блажкевич, коли також заризикуюмо вислів, що в гром. Блажкевич сидить справдішний мушину (скорше Німець, як шлямазарний Українець!) Ця громадянка має всі дані, щоби колись стати трибуном жіноцтва і то таким, що від її слів будуть трястися стіни, а її діла будуть говорити про її тверду волю і сталеву енергію. О це не з наших жінок, скаже кождий, що почує її, так само, як кажуть наші селяне, коли читають Квітчину „Козир-дівку“. І наше жіноцтво мусить бути вдячне своїй централі, щд аж зі Станіславова прислала їм делегатку. Ця не з тих делегатов, що були в нас 11. лютого 1919 (диви ч. 4. „Укр. Гол.“ з р. 1919). Це справдішна жінка, котрої пантофель буде пострахом для всіх шкаралупників, це не жінка з тих, для котрих прототипом Сократова дружина — це жінка, з котрої кождого слова чується любов і з котрої грудей справді „пливе отруя, від якої будуть троїтися наші вороги“.

бранню; але здибати її можна часто також на волоссям зарослих частях людського тіла. Воши розвиваються з яєчок, званих гнидами. Самичка несе їх нераз около 100 штук. Ці яєчка (гниди) є прикріплені до волосу або до ниток тканини липкою течкою, яка на повітрі твердне. При теплоті 35° С за 6 днів з гниди виколоється вош, яка в 16 днях осягає вершок свого розвою, Вош живе звичайно 21—85 днів. Нехлюйний чоловік може мати на собі кілька тисяч штук вошей. Вош мандрує і може перейти просторонь, довгу кільканайцять метрів. Людське тіло чує в віддаленню 3 см.; уникає світла, але як голодна, то тягнесь до нього.

Вош не любить горячи; можливе що й тому вона в літі менче докучає чоловікови як в зимі. Теплота 40° С вже лкюдить їй; при 50° С гине по 10 мінутах, а при 55° С по 2 мінутах. Гаряча пара убиває дуже скоро так воші як і гниди.

Вош є вражлива на голод; голоджена може жити найвище 10 днів. Тому вош на одіжи, якої не уживається, гине по 10 днях. Не так діється з гнидами. Вони полишені на убраннях, при звичайній хатній температурі, що-йно по 25 днях не можуть розвиватись. З того виходить, що вушви убрання, замкнені в скрині при звичайній хатній температурі, можна задягнути аж по 4 до 5 тижнях.

Коли зануримо вош в воду і подержимо її довше в воді, то можемо викликати в неї

По рефераті гром. Блажкевич, з якого подаємо уривок в нинішнім писмі, а дальші подамо по можности в слідуєчих числах, розвинулась дискусія. Треба було тій дискусії прислухатись, треба було почути новітні погляди жінок на вихованне, про пляни дальшої праці. Ми, мушину, сховаймось в кут! Як так дальше буде, закасують нас жінки, стануть мушинуми, а ми лишилось жінками з вусами і з бородами, і то тими жінками, котрих небішка Кобринська без милосердя валила в карк. Мусимо реформуватись, бо ці жінки, яких типом є гром. Блажкевич, не будуть нас гладити по головці, не будуть наслухувати, чи нам від звареної ними страви воркотить в животі. Положи, чоловіче, хрест на таким типі жінки і скажи „со духи праведні“ — це бо гряде нова жінка. Ця буде любити, але і бичувати... Шкаралупникамо радимо не зближатись до них і не женитись, а брати вареху в руки тай кухарити хотьби в якій бурсі.

Загальні збори Бурси св. о. Николая відбулись д. 6. падолиста. Наша редакція забула вислати на ці збори свого представника тай тому наразі не можемо подати звіту. Кажуть, що дискусія на тих зборах і не вмилась до дискусії, яка мала місце на загальних зборах філії Союзу Українок.

В ділі фондів „Академічної Помочи“ в Перемишлі дістаємо таке писмо: „З приводу оповіщення про збірку фондів на поміч академікам, що мають охоту до якоїсь праці і науки в краю або за границею, маю багато клопоту. Оповіщено було, що збирається добровільні жертви на сю ціль, а не взивано ще нікого до зголошення о поміч, бо ще нема з чого давати якунебудь поміч. Тимчасом зголошується більше потребуєчих, як жертвуючих. Питають мене о ради і інформації, якби то, не маючи свого ані зломаного феніка і не починаючи ще жадних студій, могли вони виїхати вже на конто тих збірок кудись на студії. Признаються отверто, що вони нічого не роблять і нічого не учаться. А причиною тої бездіяльності брак фондів. Буває таке, що їх свідочтва затратились, що дуплікати не можуть дістати, що мають трудности з паспортом і пр. Просять отже мене о інформації. Мені тяжко кождому окремо відписувати і давати інформації. Тому отсею дорогою подаю свій погляд на цілу справу. Зазначую, що провізорично оснований комітет до збірок, але до розділу комітету нема. Комітет до розділу буде мусів оснуватися, але тоді, як збереться якась поважніша сума, на що не дуже заноситься. До сього комітету увійдуть, сподіюся, академіки і вони будуть мати вгляд в цілу справу. Щоби однак комусь дати ціле удержання на студії з тих фондів, на се треба міліонів. А коли зважиться, що до тепер зібрав комітет 16.000 М. п., то до міліонів дуже далеко.

В кінці замічу, що нічого не робити, а ждати на Боже аміловання, не є по мужеськи. Як перед нашою молодіжкою замкнений університет, то вона не повинна сидіти, а шукати праці, яка трафляється.

Отже будучий комітет буде давати поміч лише тим, що їм буде недоставати до їх удержання з власних фондів, і тим що викажуться якимись успіхами в студіях. Старатись о виїзд і всілякі документи мусять академіки самі. Олексій Ярема.

позірну смерть; коли осушитись, знов приходить до себе. Колиж однак заткається єї віддихові отвори якоюсь мастею (вазеліною, смальцем), то вона гине. Тим поєсняється погубне діланне мастей на воші.

Коли воші загніздяться в волоссю, то найлекше вигубити їх нафтою. Скроплюємо волосє нафтою (але осторожно з огнем!), обвязуємо голову тісно хусткою, а на другий день миємо голову теплою водою і милом, а вкінці вичісуємо волосся густим гребенем, замоченим в оцті. Хлопців треба передтим обстричи, а волоссе спалити. По шістьох днях треба ще раз таке саме зробити.

Коли воши є в білизні, то можна їх вигубити сіркою під видом сірчаного молока, знаного в аптеці під назвою sulfur praecipitatum. Тим порошком посипується білизну і витирається в неї при помочі щітки. Але діланне того середника виступає аж по 24 годинах, коли під впливом поту сірка зачне розкладатись. Той середник не дразнить шкіри, є дешевий, не смердить і діланне його триває тижнями.

Але найпевніше вигубить вуши пара і варенне. Пара нищить воші і гниди в протягу пів години. Білизну можна обчистити в рошині 2% соди за чертв години. Убрання можна увільнити від вушей прасованнем гарячим залізком.

На нинішню ч. 19100 „Академічна Поміч“ в Укр. Щадниці в Перемишлі вложили: М. Батицький 40 м; І. Батицький 40 м; С. Батицький 20 м; Е. Лельо 100 м; З. Лельо 50 м; П. Зубрицький — приділений гонорар за участь в співі на шлюбі п-а Смішкевичів 75 м; В. Посацький 50 м; З. громади Хишевич пов. Рудки: М. Павлишин 64 м; В. Ковіцький 32 м; Г. Коцан 8 м; О. Коцан 60 м; М. Коцанова 10 м; О. Коцан 40 м; А. Лопалчак 28 м; Т. Савіцький 25 м; С. Коцан 10 м; Мушка Німцівна (викликана) 50 м; М. Н. від о. Ю. Черкавського 100 м. — Через Адм. „Укр. Голосу“ прислали: Леся Жарська 100 м; М. Яжембінська 100 м.

Директор Стадника прохає нас спростувати, що він „жидної магістратської салі в Тернополі не наймав і жидної розмови на політичні теми з кореспондентом „Nowego Dziennika“ не вів. — Супроти спростування дир. Стадника, видно, що кореспондент висав з пальця політичну енуціяцію шан. директора. Тому радимо йому, щоб вислав до Редакції „Nowego Dziennika“ дотичне спростування.

Загальні збори тов. „Сирітський Захист“ в Перемишлі відбудуться в неділю 21. листопада с. р. о 3 год. по полуд. в давнішій льокало читальні „Просвіти“ в Народнім Домі. Право голосування на Зборах будуть мати лиш члени прийняті Виділом перед Загальними Зборами, що заплатили вкладки за р. 1920. Залеглі вкладки можна вирівнати в Народнім Базарі, де виложено лісту залеглостей. Робітництво може складати вкладки у своїм товаристві при вул. Сігурського ч. 12. Виділ.

З Добромиля пишуть нам: Аматорський Кружок „Читальні Просвіти“ в Добромилі виставив 7. листопада к. р. штуку в 3 діях Григорія Квітки Основяненка п. н. „Сватання на Гончарівці“ зі співами і музикою.

Ціль вистави була: пригадати добромільському громадянству значучі слова:

Мово рідна, слово рідне,

Хто вас забуває...

та прийти новозавязаному гімназійному курсові бодай з малим датком на педагогічні цілі. Хоча штука сама собою змістом, будовою та формою перестаріла, всеж таки, як така, зробила чи мале вражіння на громадянство, що заповнило битком салю „Народнього Дому“. Гра всіх аматорів була добра, а головно роль матери (гром. Диківної) і москаля-Скарика Стецько вдоволила всіх своїм гумором.

Побажалиб тільки, щоб драматичний кружок і далі продовжав свою хосенну працю для освідомлення широкіх кругів громадянства.

НА ДІСЛАНЕ.

За цю рубрику Редакція не відвічає.

Заходом „Академічної Громади“ в Перемишлі відбудуться в суботу дня 20. XI. 1920 р. „ВЕЧЕРНИЦІ“ з товаришескими забавами і танцями, в великій салі „НАРОДНОГО ДОМУ“. — Початок о год. 8 1/2 вечір. — Буфет у власному заряді. — Стрій spacerовий. — Вступ від особи 30 Мп. за запрошеннями. — По запрошення проситься звертатись до тов. Зиблікевича В. щодено на „Бесіди“ 10—12 г. р. і 4—8 г. в. і в день Вечерниць. КОМІТЕТ.

Regenerateur Машевського
єдине добре средство проти сивинию волосся
приготованне з найліпших передвоєнних серед-
ників. Можна набути тільки в антиці і дрогерії
під „Звіздою“ вул. Францішканська 24

Шукаємо 1—2 хлопців, з укінченою що най-
менше 2 кл. гімназійною або шко-
лою виділовою, до торговельної практики в на-
шій перемиській складі. Зголоситись до філії
„Кравового Союзу господарських Спілок“ в Пере-
мишлі (Народний Дім).

Нові чоботи до подорожі (Ueberschuhe) ви-
ложені фільцом, холяви філь-
цові, покриті шкірою, до заміни за абіжже. Пригожі для
священиків і всіх, що подорожують в зимі. Зголоситись
до Дра М. Коса, Перемишль, Міцкевича 11.

КОНКУРС.

Виділ „Українського Інституту для дівчат“
в Перемишлі

розписує отсим конкурс на учительські сили, кваліфіко-
вані до природи, математики-фізики і історії. Жіночі сили
можуть мати приміщення з харчем в інтернаті і відпо-
відну грошеву доплату по умові. Подання слати на адресу
Виділу: Перемишль, Татарська ч. 4.

ЗА ВИДІЛ:

а, Василь Левицький
голова.

Теодор Поліха
писар.

КОНКУРС.

Редакція „Українського Голосу“ розписує отсим
Конкурс на сценічний образок для дітей. Тенденція твору:
любов батьківщини і обовязків супроти неї.

Праці надсилати до Редакції „Українського Голосу“
найдалше до 20. листопада.

Найліпшу працю надгородиться премією 674 м.
Ця праця остане власністю Товариства педагогічного
у Львові.

Комісію, яка оцінить надіслані праці замінує Тов.
педагогічне у Львові в порозумінні з редакцією, яка роз-
писує конкурс.

Видає і за редакцію відвічає: Др. Володимир Загайкевич.

Львівські часописи проситься о повторення цього
конкурсу.

Дентистичний (зубний) заклад
Дра Степана Дмоховського
ул. Залізнична (Колієва) ч. 1.
приймає від 9—12 і 3—6.

Адвокат і оборонець в карних справах
Др. РОМАН СЕКЕЛА
веде канцелярію в Перемишлі
при вул. Фредри ч. 6. партер (поперечна
від Ринку до латинської катедри).

Субститут адвоката Дра Лозінського
адвокат Др. М. Візель
оборонець військовий
веде канцелярію в Перемишлі, при вул. Міцкевича
ч. 2, I. поверх.

АДВОКАТ І ОБОРОНЕЦЬ
Др. СТЕФАН МУДРЕЦЬКИЙ
Львів ул. Глинянська ч. 18, II. поверх.

Д. КРАВТ дентиста-технік, запися-
жений знавець судовий
Перемишль, Міцкевича ч. 3.
виконує всі роботи в золоті, кавчуку, і порцеляні по
уміркованих цінах.

Вози, господарські знаряди
і МАШИНИ
— поручає — — поручає —
Краввий Союз господар. Спілок,
Львів, Зіморевича ч. 20.
На бажання подаємо ціни відвратною поштою.

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ
парцеляційне товариство
„ЗЕМЛЯ“

у ЛЬВОВІ, Ринок ч. 43.

Переводить парцеляції більших посіло-
стей, інтабулює зараз купців за властателів
куплених ними ґрунтів.
Має урядове уповажненне до парцеляції.
Приймає гроші на вкладки щадниці.
Дає інформації в справах парцеляційних.

Одиноке українське бюро посередництва
купна і продажі

ЕВСТАХІЯ ІГНАТА,

у ЛЬВОВІ, вул. Куркова ч. 24,

має на продаж більше реальностей у Львові від
200 тисяч почавши до 3 мільонів.

Найгарніша льокація капіталу!

Певне забезпечення бу. учности!
Тривкий стан посідання
у кого лежать гроші даром, — цей тратить!

„ВІДБУДОВА“

промислово-торговельна Спілка є обмеженою порукою

Львів, вул. Костюшка ч. 3.

доставляє: ремісничі знаряди, рільничі ма-
шини, знаряди і насіння, кінські підкови,
цвяхи, січкарні, кухонне начиння, сокири,
пилки, ваги, оси до возів, коси й серпи,
плуги, цемент, папу і дахівку.

Має власний ЗАЛІЗНИЙ СВЛЕП

— при вул. Трибунальській ч. 1. —

УКРАЇНСЬКА
ЩАДНИЦЯ

в Перемишлі,

— вул. Костюшка 3. —

Приймає і виплачує щадничі вкладки що-
денно з винятком неділь і українських свят
в урядових годинах і опроцентовує їх на 2%
(Вкладкові книжочки „Української Щадниці“
мають популярну безпеку).

Уділює позички гіпотечні, векселі і на підклад
цінних паперів.
Всяких інформацій і друків уділяє канцелярія інсти-
туції.

Товариство взаїмного кредиту

„ВІРА“

створє зрєєстр. з обмеженою порукою
В ПЕРЕМИШЛІ,

приймає вкладки до опроцентования на 3% і о-
плачує за вкладників податок рентовий
від процентів; вкладати може кожний навіть і не
член; на жаданє звертається в складку кож-
ногн часу, навіть без виповідження (за ескон-
том). **Позички уділяє** Товариство „Віра“ своїм
членам, дн позичок вимагає ся гіпотечки або до-
брої поруки.

Членом Товариства може бути кожна особа,
що в спосібна до зобовязань правних.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко
дивіденди від уділів і на добродійні цілі.

Дирекція Тов. „Віра“ в Перемишлі.

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

„ДОСТАВА“

в Перемишлі, Ринок ч. 23.

— ПРОДАЄ —

чаші, дорожничні монстранції, хо-
ругви, надильниці, нивоти, і книги церковні.
Приймає всякі замовлення, напрями, золо-
чення і книги до переплету. Виконує також
роботи малярські і різьбярські.

„Краввий Союз господарських Спілок“

ЛРВІВ, вул. Зіморевича

Філії: Перемишль, вул. Костюшка ч. 5,

Стрий Ринок ч. 6. Коломия Ринок ч. 40.

поручає:

П. Т. Спілкам, Філіям Сільського Господаря і всім
П. Т. Господарям господарські машини і знаряди,
вози, плуги, січкарні, млинки, молотільні, керати,
коси, рискалі, децимальні ваги, цвяхи, ремісничі
знаряди, залізні вибори для дему і кухні взагалі
уся, що в господарстві рільнім і домашнім потрібне.

РОБІТНЯ ОБУВА

МИКОЛИ МАЦЬКОВА

в Перемишлі, Заспаня вул. Петра
Снарги ч. 8.

Поручає свої знані з доброти шевські
вироби по можливо приступних цінах.

Гуртовна і деталічна продаж

ДРОГЕРІЯ

Аптічний склад і Перфумерія

МАГІСТРА ФАРМАЦІЇ

М. ЛЯВФЕРА в Перемишлі,

— Міцкевича 2. —

З друкарні Кюллера і Сива в Перемишлі.